

Procedura Postępowania
w przypadku stwierdzenia chorób zakaźnych i pasożytniczych
w Szkole Podstawowej im. Jana Brzechwy w Wicku

1) Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991r., o systemie oświaty (Dz.U. 2019 poz. 1481).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r., w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2018 poz. 2140).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dn. 28 sierpnia 2009r., w sprawie organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą (Dz. U. Nr 139, poz.1133).
- Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019r., o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. 2019 poz. 1078).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2008r., o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2019 poz. 1239)

2) Cel procedury:

Procedura ma zapewnić higieniczne warunki pobytu dzieci w szkole oraz chronić przed rozprzestrzenieniem się chorób / chorób zakaźnych.

Celem procedury jest ustalenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia chorób/chorób zakaźnych i pasożytniczych minimalizujących ryzyko niebezpieczeństwa rozprzestrzeniania się choroby i zarażenia.

3) Podstawowe pojęcia i definicje:

Choroba: reakcja ustroju na działanie czynnika lub wielu czynników chorobotwórczych prowadząca do zaburzeń naturalnego współdziałania tkanek i narządów, a w następstwie do zaburzeń czynnościowych i zmian w funkcjonowaniu poszczególnych narządów i całego ustroju człowieka, wywołuje niepożądane objawy, różniące się od czynności zdrowego organizmu.

Choroby zakaźne: choroby ludzi i zwierząt oraz roślin będących następstwem zakażenia ustroju czynnikiem zakaźnym i złamania sił odpornościowych organizmu. Choroby zakaźne są wywoływane przez drobnoustroje, pasożyty, toksyczne produkty oraz inne biologiczne czynniki o znamionach chorobotwórczych, które ze względu na swój charakter jak i sposób szerzenia objawów stanowią realne zagrożenia dla zdrowia i życia.

Przykładowe choroby zakaźne wieku szkolnego: ospa wietrzna, odra, różyczka, świnka, grypa jelitowa, płonica wywołana przez rotawirus, liszajec, owsica, wszawica, świerzb.

Kompletny wykaz chorób zakaźnych dostępny jest na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego.

Przeziębienie: wirusowa infekcja górnych dróg oddechowych, której objawami są katar, kaszel, ból gardła i podwyższona temperatura ciała. Za objawy przeziębienia może odpowiadać kilka wirusów.

Zatrucie: stan zaburzeń czynności organizmu pod wpływem wprowadzenia do niego trucizny. Do zatrucia może dojść np.: drogą pokarmową lub drogą oddechową.

Wirusy: skomplikowane cząsteczki organiczne niemające struktury komórkowej, zbudowane z białek i kwasów nukleinowych. Wirusy są zakaźne i potencjalnie patogenne. Wirusy samodzielnie nie mogą prowadzić żadnych procesów życiowych zatem muszą w celu budowy nowych cząsteczek korzystać z obcych komórek. Wirusy rozprzestrzeniają się praktycznie wszystkimi możliwymi drogami, a więc zakażenie może nastąpić poprzez bezpośredni kontakt, powietrze, wodę, wydzieliny i wydaliny. Najskuteczniejszą metodą walki z chorobami wirusowymi są szczepienia ochronne.

Bakterie: są to jednokomórkowce lub zespoły komórek o budowie prokariotycznej. Występują we wszystkich typach środowisk tj; wodzie, glebie, powietrzu, na powierzchni i wewnątrz organizmów żywych. Liczne gatunki bakterii wykazują działanie niepożądane. Stanowią bowiem czynniki chorobotwórcze tj; wywołują choroby i infekcje.

Podstawowe objawy chorobowe: złe samopoczucie, senność, ból głowy, gorączka, kaszel, ból gardła, problemy z przełykaniem, utrudnione oddychanie, dreszcze, ból brzucha, nudności, wymioty, przyspieszona akcja serca, podrażnienia skóry: wysypka, świąd.

4) Uczestnicy postępowania i zakres odpowiedzialności:

Dyrektor: jest zobowiązany do zapewnienia uczniom higienicznych warunków pobytu w szkole, a pracownikom higienicznych warunków pracy.

Rodzice (prawni opiekunowie): są odpowiedzialni za bieżące monitorowanie stanu zdrowia dziecka. W przypadku stwierdzenia wystąpienia u dziecka choroby zakaźnej/pasożytniczej rodzice/prawni opiekunowie są zobowiązani do poinformowania dyrektora Szkoły o stanie zdrowia dziecka.

Nauczyciele / Pracownicy: zobowiązani są do natychmiastowego poinformowania dyrektora szkoły o podejrzeniu lub stwierdzeniu pojawienia się objawów choroby zakaźnej u dzieci lub pracowników.

5) Procedura postępowania:

- a) Rodzice powinni zgłaszać nauczycielowi lub dyrekcji o wszelkich poważnych dolegliwościach i chorobach zakaźnych lub pasożytniczych dziecka.
- b) W stanach infekcji, chorób skórnych, chorób zakaźnych oraz po urazach typu złamania, zabiegi chirurgiczne, dziecko powinno zacząć uczęszczać do szkoły dopiero po procesie zakończenia leczenia. Wskazane jest dostarczenie do szkoły dokumentu potwierdzającego zakończenie leczenia.
- c) W trakcie leczenia osoba chora nie powinna mieć kontaktu z osobami zdrowymi w celu zapobiegania przenoszeniu się choroby na innych uczniów.
- d) W przypadku zgłoszenia nauczyciele mają obowiązek zwrócenia uwagi na niepokojące objawy chorobowe u dzieci. W przypadku wystąpienia podobnych objawów chorobowych u kolejnych dzieci nauczyciele informują o tym facie dyrektora szkoły.
- e) W przypadkach uzasadnionych, groźących szybkim i niekontrolowanym rozwojem choroby dyrektor niezwłocznie informuje najbliższą placówkę służby zdrowia oraz Stację Sanitarno - Epidemiologiczną oraz rodziców/prawnych opiekunów o wystąpieniu objawów choroby zakaźnej u grupy uczniów i podejmuje działania zmierzające do zahamowania rozprzestrzeniania się choroby np; zakończenie zajęć, zamknięcie placówki, niedopuszczenie do kontaktu osób noszących znamiona chorobowe z osobami zdrowymi.
- f) Gdy dziecko skarży się na ból głowy, ucha, brzucha, ma podwyższoną temperaturę ciała, wymioty i inne objawy niezagrażające jego zdrowiu i życiu ale stanowiące dyskomfort zdrowotny i mogące być objawem rozwijającej się choroby, szkoła zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych informując o konieczności odbioru dziecka oraz przekazuje informacje o objawach chorobowych z zaleceniem konsultacji medycznej.
- g) W trakcie udzielania informacji rodzicom/prawnym opiekunom należy przeprowadzić z nimi „wywiad ratowniczy” tzw: SAMPLE i uzyskać informacje dotyczącą objawów chorobowych tj: wcześniejsze lub podobne objawy, alergie, leki, historia choroby, ostatni posiłek, inne.
- h) W nagłych wypadkach należy wezwać załogę ratownictwa medycznego tel. 999 lub 112.
- i) W przypadku, gdy rodzice/prawni opiekunowie lub osoby upoważnione nie mogą odebrać dziecka z placówki wówczas dziecko jest przekazywane pod opiekę osobie wyznaczonej i przeszkolonej lub pielęgniarce (w dni wyznaczonych dyżurów), która sprawuje dalszą opiekę nad dzieckiem w gabinecie pielęgniarki.

Opieka sprawowana jest przez czas oczekiwania do czasu odbioru dziecka przez rodziców/prawnych opiekunów lub do czasu przekazania dziecka personelowi medycznemu np.: ratownikom medycznym.

- j) W przypadku podejrzenia objawów lub stwierdzenia objawów choroby/choroby zakaźnej (*patrz pkt. 3 procedury: definicje*) u uczniów lub pracowników, nauczyciel lub pracownik mający kontakt z taką osobą lub przejmujący opiekę nad taką osobą ma obowiązek odizolować osobę z objawami od osób zdrowych poprzez zaprowadzenie do wyznaczonego gabinetu pielęgniarki i przekazać osobę wymagającą opieki wyznaczonemu pracownikowi.
- k) Nauczyciel/pracownik udziela pomocy doraźnej do czasu przekazania osoby chorej personelowi medycznemu lub rodzicom/prawnym opiekunom.
Należy zapewnić dziecku komfort psychiczny, mieć z nim ciągły kontakt słowny oraz być przy nim do czasu przejęcia przez personel medyczny.
- l) W stanach nagłych tj; utrata przytomności, urazy mechaniczne, krwotoki, ciała obce, ukąszenia i użądlenia, oparzenia i odmrożenia, zatrucia, urazy oczu, gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji wówczas nauczyciele/pracownicy zobowiązani są do udzielenia osobie poszkodowanej pomocy z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwania załogi ratownictwa medycznego.
Szkoła w zakresie doskonalenia zawodowego prowadzi szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej dla nauczycieli i pracowników.
- m) Nauczyciel udzielając pomocy, powinien:
- ocenić sytuację i zabezpieczyć teren, miejsce zdarzenia,
  - ocenić stan poszkodowanego dziecka,
  - wezwać pomoc lub pomoc medyczną,
  - zabezpieczyć poszkodowanego przed możliwością dodatkowego urazu
  - przystąpić do akcji ratowniczej.
- n) Po przekazaniu dziecka dalszą opiekę sprawują rodzice/prawny opiekun lub lekarz/ratownik medyczny w zakresie swoich uprawnień, którzy udzielają poszkodowanemu pomocy medycznej.
- o) W przypadku nie przybycia na czas rodziców/prawnych opiekunów dziecka, opiekun ze strony szkoły może udać się za przetransportowanym dzieckiem do placówki medycznej i tam oczekiwać na przybycie rodziców/prawnych opiekunów.
- p) W przypadku podjęcia leczenia osoby chorej, lekarz rodzinny który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, zobowiązany jest do zgłoszenia tego faktu w ciągu 24 godzin od momentu rozpoznania lub powzięcia podejrzenia zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.
- q) W przypadku stwierdzenia wystąpienia choroby zakaźnej lub zatruc pokarmowych należy wzmocnić rygor higieniczny, zasięgnąć porady Powiatowego Inspektora Sanitarnego i postępować zgodnie z udzielonymi wskazówkami.
Należy zwiększyć częstotliwość mycia i dezynfekcji powierzchni, mycia rąk, w razie konieczności stosować środki ochrony indywidualnej w postaci jednorazowych rękawiczek lub maseczek zasłaniających drogi oddechowe.
- r) Używanie środków ochrony indywidualnej:
Nauczyciele i pracownicy mający kontakt z osobą, u której zaobserwowano objawy choroby zakaźnej, powinni jak najszybciej użyć doraźnych środków ochrony indywidualnej dla siebie i osoby, której udzielają pomocy.
W tym celu należy użyć środków znajdujących się na wyposażeniu szkoły, w gabinecie pielęgniarki oraz w apteczkach pierwszej pomocy:
- zdezynfekować ręce dostępnym środkiem dezynfekującym (instrukcja mycia i dezynfekcji rąk powinna być wywieszona przy umywalkach i w miejscu dostępnego środka do dezynfekcji rąk),
  - założyć na ręce rękawiczki jednorazowe,

- założyć na twarz maseczkę jednorazową,
- po użyciu rękawiczek i maseczki jednorazowej należy je zdjąć w kolejności najpierw rękawiczki (po zdjęciu rękawiczek niczego nie dotykać) i czystymi rękoma zdjąć maseczkę, wrzucić do worka jednorazowego np.: na śmieci, worek szczelnie zamknąć.
- Worek z odpadem włożyć do pojemnika na odpady w gabinecie pielęgniarki.
- Umyć i zdezynfekować ręce,
- O fakcie poinformować pielęgniarkę.

Wymienionych środków ochrony indywidualnej nie traktujemy jako odpady medyczne, skażone.

- s) Procedurę i okoliczności podawania uczniom leków reguluje ustawa z dnia 12 kwietnia 2019r., o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. 2019 poz. 1078).
- t) W zakresie sprawowania profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkole, szkoła współpracuje z pielęgniarką środowiskową, która wykonuje ustawowe zadania w dni wyznaczonych dyżurów w gabinecie znajdującym się na terenie szkoły.

Zakres świadczeń opieki zdrowotnej wykonywanych przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania albo higienistkę szkolną, w tym u uczniów przewlekle chorych lub niepełnosprawnych, określają przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r., o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2019 poz. 1373).

Opracowano:
Biuro Usług BHP st.specjalista BHP Jacek Majos
dla Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Wicku